

Midfastosöndagen

3 Årg. Ev. Joh. 6:48-59

I.N.J

”Jag är livets bröd” – så hör vi Jesus säga i vårt evangelium idag. Men varför liknar han sig just vid ett *bröd*? Varför inte en bakelse? Eller rent av en chokladpralin? Ja, frågan är inte så dum som den i förstone kan verka. Tänker vi efter, är det ju något alldeles speciellt med brödet – något som bakelsen och chokladpralinen helt saknar – och det är att det är verklig föda, själva basfödan, den som är nödvändig för att man inte skall svälta ihjäl. Så när Jesus säger ”Jag är livets bröd”, då säger han i klartext: Ni behöver mig lika mycket som brödet på köksbordet. Ni behöver mig för att kunna leva rätt och dö tryggt!

Alltså handlar det inte om jordiskt bröd idag. Bröd kan vi äta hur mycket som helst – precis som Israel åt manna under sin ökenvandring. Liksom de dör vi, oavsett om vi följer den gamla rekommendationen att äta sex till åtta skivor bröd om dagen eller ej! Vi lever – bildligt talat – i en öken även vi. Synd, död och förgängelse härjar här nere. Det är kargt, ogästvänligt och mörkt i världen många gånger. Och fick fördärvets makter råda fritt, brydde sig inte Gud, då hade vi inte bara dött den *kroppsliga döden*, utan också den *eviga döden*, den som vi i Litanian ber Gud att bevara oss ifrån.

Så, vad gör Gud när han ser oss ökenvandrare? Jo, han som inte vill att någon enda av oss skall gå förlorade för honom, han gör något helt oväntat. Han låter ”livets bröd” komma ner till oss från himmelen. Inte som manna, men väl i Jesu gestalt, i kött och blod, i människan Jesus. Det handlar inte om symboler idag. ”Livets bröd” som har ”kommit ned från himmelen”, är en *verklig* gåva från Gud – något som tagit *synlig* och *kroppslig* gestalt i Jesus. När han blir människa, eller ”kött” som det egentligen heter, då blir han ”livets bröd”. Och han föds som sig bör, i Betlehem, i den ort vars namn betyder ”brödets hus”.

Åter till brödkakan hemma på köksbordet! Skall den bli till nytta, måste den ju brytas sönder och delas, så att alla som äter får vad de behöver. Brödet är ju inget ”skådebröd” som man bara får titta på, men inte röra och än mindre äta. Ligger det där orört möglar ju till sist och blir otjänligt som människoföda. Det säger något viktigt även om ”livets bröd”. Det måste också brytas sönder. Och det var ju precis det som hände på Golgata. Jesu kropp bröts ned i döden! Och det var ingen meningslös död. Tvärtom! Det var ett livsoffer. Precis som han säger: ”Brödet jag skall ge är mitt kött, jag ger det för att världen skall leva.”

Skall därför ”livets bröd” vara oss till nytta, skall vi dra någon fördel av att det bröts ned i döden för oss alla, då måste vi ta emot det. Det är just därför han säger

att vi skall *äta* hans kött och *dricka* hans blod. Men vad menar han med detta ätande och drickande? Jo, det är om tron det handlar. Och att tro inte är ett kallt, torrt och intellektuellt försanthållande – utan något varmt och intimt. Att i tro ta emot honom som är "*livets bröd*", det är så innerligt att man *måste* använda ord som att *äta* och *dricka* för att innebörden skall bli klar. Jesus vill alltså genom tron förena sig själv med oss, med hela vår varelse, med varje fiber i vår kropp och bli vårt liv, den vi lever i och lever av! Livsgemenskap med Jesus, det är vad tron handlar om – något djupt, innerligt och personligt!

Av detta begrep folket i Kapernaum inte ett dugg! De blev helt förskräckta! "Skall vi bli kannibaler" undrade de upprört. "Skall vi dricka blod, det som Gud i sin Lag strängt förbjudit oss att förtära?" Nej, de förstod inte. Och i versarna efter vårt evangelium fäller de den magsura kommentaren: "*Det är outhärdligt, det han säger. Vem står ut med att höra på honom?*" (Joh. 6:60). Och så slog de dövörat till och vände honom ryggen. Så nära Jesus ville de inte komma! Men det vill väl vi, eller hur? Vill vi det då finns det mycket mer att hämta i vårt evangelium idag som lika djupt som rikt. Ingen av oss kan väl höra ordet om brödet från himmeln utan att också tänka på nattvarden. De som Johannes skrev sitt evangelium till firade ju – precis som vi gör – söndaglig nattvard. Det är som Bo Giertz skriver i sin kommentar till Nya Testamentet – och jag citerar: "Som orden nu står kan de knappast förstås annat än som en undervisning om nattvarden. Jesus talar om att han – i framtiden – skall ge sin kropp som ett offer. Denna hans offrade kropp skall varje troende kunna få del i. Och vi behöver få del i den. Kristendom är inte bara att omfatta en samling riktiga trossatser, inte bara att hylla en kristen moral. Det är att ha livsgemenskap med Kristus själv och ha del i hans liv".

Så är det alltså därför vi firar nattvard ofta – nämligen för att styrkas i trons livsgemenskap med Jesus. Det är lite tråkigt att vi om denna måltid använder ordet "natt-ward". Låt var att det var "*i den natt då han blev förråd*" som Jesus instiftade denna måltid. Men det betyder inte att det handlar om natt, mörker eller om dystert och skrämmande allvar. Inte heller om att minnas någon som levde för längesedan. Nej! Hur var det Jesus sade? Jo, "*Brödet jag skall ge är mitt kött, jag ger det för att världen skall leva.*" Det är vad nattvarden handlar om. Om liv, sprudlande, friskt och okuvligt liv. När vi om en stund går fram till nattvarden då är det inte som deltagare i en minnestund efter en avliden, utan som människor som vill leva, leva som hans, inte bara här på jorden, utan i all evighet. Det är ju faktiskt det och inget mindre han lovar oss: "*Den som äter mitt kött och dricker mitt blod har evigt liv, och jag skall låta honom uppstå på den sista dagen*".

Så är Jesu kropp och blod som vi – inte symboliskt – utan i allra högsta grad bokstavligt – tar emot med munnen, tuggar och sväljer – vårt främsta *livsmedel* som kristna. Vi förstår därför hur bönen om det dagliga brödet som vi ber om i Herrens bön syftar framåt och handlar om *det himmelska brödet* – om nattvardens

måltid. För att vi skall träda i livsgemenskap med Jesus – det är därför vi firar nattvard ofta. Vi behöver det. Och vi kommer för att vi vill leva. Vi vill känna, som Grundtvig säger i en av sina psalmer – *”som eld i vårt blod – de levandes mod”*. Nattvarden är inget mindre än ett *”odödlighetsmedel”*. Vi är dödligt sjuka, och nattvarden, är som Luther skriver i sin stora Katekes ett *”hälsosamt och trösterikt läkemedel som hjälper oss och ger oss liv till både kropp och själ”*. Och så tillägger han, att om en människa vore medveten om sin egen nöd och "sjukdom", skulle hon springa till nattvarden som till ett apotek för att få hjälp.

Fyndigt uttryckt som alltid. Men springa, det behöver vi inte! Vi kan lugnt och stilla komma fram hit till altarringen. Brödet och vinet räcker till alla. Och vi kommer för att vi vill vara nära Jesus. Och det är vi verkligen här. Bröd och vin är som jag sagt, inte symboler, utan hans sanna kropp och blod. Det har han själv försäkrat. Och vi litar på det han lovat: *”Den som äter mitt kött och dricker mitt blod förblir i mig och jag i honom”*. Ja, kom och förbli i oss Jesus – nu och alltid! Amen.

Psalmer: 76, 355, 391 v 7-10, 289
S:t Clemens, 2026-03-15